

СВЯТОЧНЫ НАСТРОЙ

Нефармат

Гэтым разам упершыню пасля пакупкі вясковага дома мы святкавалі Вялікдзень у вёсцы. Раней не выпадала: то было халаднавата — дачны сезон яшчэ не распачыналі, а ехаць у настыльную за зіму хату не вельмі хацелася; то сабрацца ўсёй сям'ёй удавалася бліжэй да вечара суботы. Куды ўжо будзеш выпраўляцца?

А цяпер, калі сёлетняя незвычайная вясна падарыла надвор'е, якое не заўсёды і на Тройцу бывае, як тут уседзіш у гарадской кватэры? У нас ужо адцвілі сады, толькі суседскі аграмадны куст бэзу радуе насычаным водарам, а на падворку другога суседа пакрываецца белымі суквеццямі высокі каштан. Шпакі цэлай чарадой шпацыруюць па скошанай на падворку траве, пэўна, у пошуках тлустых і смачных кузурак. Буслы выседжваюць нашчадкаў. Адным словам, адчуванне мяккіх вясны і лета.

Праўда, усе кругом гавораць, што гэтае цяпло без пары нічога добрага не абячае, яно яшчэ можа абярнуцца нечаканым, таксама без пары, марозам і нарабіць шкоды. Як той казаў, пажывём — убачым, няма сэнсу гадаць. А пакуль што вясна страшна выпускае сваю лістоў вянгадны куст, які звычайна пакрываецца зелянінай толькі ў пачатку чэрвеня. І на градзе да святочнага стала мы ўжо нарвалі рукалы, шпінату, радыскі, і выраслі яны ў адкрытым грунце. А бульбу, што толькі ўзышла на другой градзе, апанавалі каларадскія жукі і паспелі нават адкласці лічынкі. Сусед жажа, што так рана гэтых адвечных бульбяных шкоднікаў ён не бачыў за ўсё жыццё. Клубніцы зацвілі таксама рана. Магчыма, цяпер усё будзе нашмат раней, можа, і восень, зіма будуць таксама раннія.

А вось салавей заспяваў у сваю пару. Цяпер штовечар, ды і ранкам можна слухаць гэтыя чароўныя салаўіныя канцэрты, яны і стварылі асаблівы святочны настрой. Ну і, вядома, асноўныя

велікодныя традыцыі мы пастараліся захаваць. Праўда, у мяне гэта атрымліваецца не так удала, як было некалі ў мамы, калі яна ў чаканні нас тры дні рыхтавалася, гатавала ўсялякую смакату. Цяпер мы больш разлічвалі на прапановы гандлю і харчовай прамысловасці. Але ж і самі нешта прыгатавалі, напрыклад любімыя ўсімі салаты, а індывідуальныя ножкі запяклі ў печцы, атрымалася вельмі смачна.

Галоўнымі атрыбутамі велікоднага абеду, як вядома, з'яўляюцца яйкі і кулічы, апошнія ў нашай мясцовасці заўсёды называлі булкімі. Яйкі хораша пафарбаваліся ў адвары цыбульнага шалупіння, якое назбіралі яшчэ пры пасадцы дамашняй цыбулі. Пры гэтым згадалася, як некалі вясковыя жанчыны дзяліліся такой фарбай. Суседка цётка Вера заўсёды брала ў мамы чыгун з адварам, казала, што ў яе вельмі прыгожае адценне атрымліваецца. А цяпер мне пазваніла пляменніца з прапановай узяць адвар, бо ў яе гэтым разам выйшла амаль «як у бабулі». Яна не ведала, што мы не ў горадзе і ўжо самі ўсё прыгатавалі. Мне, дарэчы, па «Вайберы» даўня знаёмая раптам скінула рэцэпт фарбавання як у чырвоным віне. Але ў мяне яны ўжо былі гатовыя, і да эксперымента гэтым разам не дайшло.

А вось булкі я ўжо шэраг гадоў замаўляю ў адной індывідуальнай прадпрымальніцы, якая вельмі любіць сваю справу і пячэ смачныя кулічы па рэцэптах яшчэ сваёй бабулі. Атрымліваецца сапраўды дамашні прадукт, у якім, несумненна, шмат калорый, але ён варты таго, каб паласавацца ў свята. Праўда, цяпер і гандлёвыя арганізацыі прапануюць вялікі асартымент такіх вырабаў. Мае суседзі загадзя накуплялі булак розных памераў ад розных вытворцаў. І мы ўсёй вуліцай дружна накіраваліся асвяціць велікодную ежу.

Вёска, у якой знаходзіцца наш дом, даволі аддаленая ад царквы, тут пражывае шмат сталых людзей, таму ўжо некалькі гадоў святар прыязджае днём

у суботу, каб асвяціць, як тут кажуць, пасху. Каля крыжа збіраецца добрая палова населенага пункта, пераважна жанчыны, з прыезджымі дзецьмі-ўнучкамі. Ну і мы, дачнікі, гэтым разам прысуседзіліся. Для карэнных жыхароў такая сустрэча яшчэ і нагода ўбачыцца ўсім разам, даведацца пра навіны, пачуць, хто з унукаў паступіў вучыцца, хто пайшоў у армію альбо ажаніўся, ну і не без таго, вядома, згадаць, хто памёр. І такія паведамленні, на жаль, прагучалі. Паўспамяталі, пабедавалі. Нездарма ж вяскоўцы збіраюцца загадзя, задоўга да прызначанага часу... Потым прыехаў святар, пасля абавязковай малітвы і асвячэння нагадаў пра асноўны сэнс свята, сказаў, як трэба яго адзначаць, запрасіў тых, хто маладзейшы і актыўны, далучыцца да вячэрняй службы ў царкве.

Ну і самае галоўнае, святкаванне тут зусім не тое, што ў гарадской кватэры, калі проста сядзіш за сталом у сямейным саставе, а фонам — тэлевізар. Стол накрылі на свежым паветры, пад спеў птушак і водар бэзу згадалі, як ездзілі да мамы і бабулі. А яшчэ я расказала дзецям, як мой дзед на любое свята благаславіў сям'ю словамі: «Каб усе прычаліся другога Вялікадня (альбо Каляда)» — у залежнасці ад таго, што адзначалі. Праз гады і дзесяцігоддзі гэта выглядае самым правільным і галоўным пажаданнем, у якім падразумяваецца і жыццё, і здароўе, і пэўная стабільнасць. Тым больш што мы на парозе яшчэ аднаго свята — Дня Перамогі, якое служыць напамінам пра каштоўнасць міру як гарантыі ўсіх апісаных вышэй клопатаў і прыгатаванняў, збору ўсёй сям'і на фоне квітнеючага бэзу, салаўіных песняў з адвечнымі велікоднымі атрыбутамі, віншаваннямі ўсіх сваякоў, добрых сяброў, знаёмых, якія раптам вырашылі пра сябе нагадаць. Хочацца, каб так і было налета, праз год, два і болей, як дзед казаў: «Каб прычаліся».

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.19	20.54	15.35
Віцебск —	5.03	20.49	15.46
Магілёў —	5.09	20.44	15.35
Гомель —	5.12	20.35	15.23
Гродна —	5.35	21.09	15.34
Брэст —	5.42	21.03	15.21

Месяц

Маладзік у 6.21.
Месяц у сузор'і Цяльца.

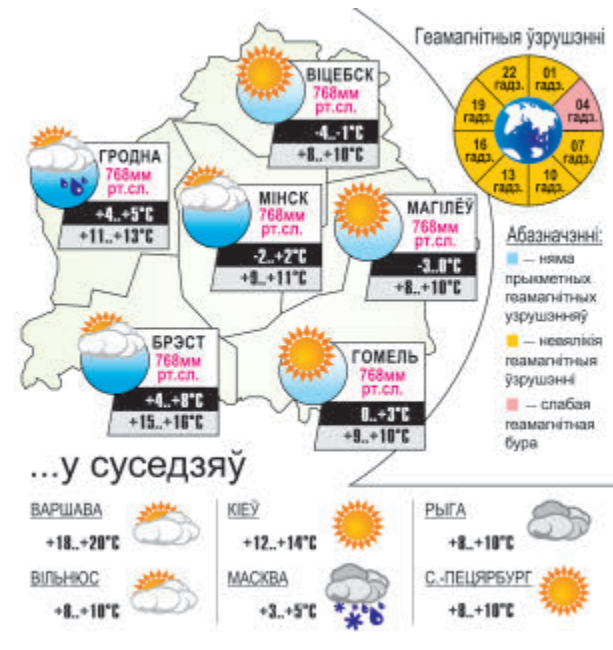
Імяніны

Пр. Марка, Сільвестра, Сяргея.
К. Лізы, Віктара, Міхаіла, Пятра, Станіслава.

Фота Андрэя ФЕАКЦІСТАВА.

ЗАЎТРА

8 МАЯ

Даты

Падзеі

Людзі

1883 год — нарадзіўся Сцяпан Некрашэвіч, беларускі мовазнаўца, грамадскі дзеяч, ініцыятар стварэння і першы старшыня Інстытута беларускай культуры, акадэмік і віцэ-прэзідэнт Беларускай акадэміі навук, адначасова — дырэктар Інстытута мовазнаўства БелАН. Апублікаваў больш як 30 навуковых прац, у тым ліку чатыры манаграфіі і слоўнікі. Аўтар першага паслярэвалюцыйнага «Беларускага лемантара», школьнай чытанкі «Роднае слова», суаўтар буквара для ліквідацыі непісьменнасці сярод дарослых «Наша сіла — ніва ды машына».

1944 год — адбыўся бой партызан брыгады імя Сталіна супраць нямецка-фашысцкіх карнікаў каля вёскі Целяшэвічы Дзяржынскага раёна, які ўвайшоў у гісторыю Вялікай Айчыннай вайны пад назвай Целяшэвіцкі бой. Страты гітлераўцаў у гэтым баі склалі 41 чалавек забітымі, 42 былі паранены. Партызаны страцілі забітымі і параненымі 11 чалавек. Сярод загінулых — сакратар Івянецкага падпольнага райкама ЛКСМБ П. Турчаненка.

1985 год — на праспекце Машэрава (сёння — праспект Пераможцаў) адкрыты архітэктурна-мемарыяльны комплекс «Мінск — горад-герой».

1828 год — нарадзіўся Жан Анры Дзюнан, швейцарскі прадпрымальнік і грамадскі дзеяч. У 1859 годзе ён стаў відавочцам наступстваў бітвы пры Сальферына (самай крывавай бітвы аўстра-італа-французскай вайны). Узрушаны ўбачаным, Дзюнан напісаў кнігу «Успаміны пра бітву пры Сальферына» і пачаў ствараць таварыства дапамогі параненым. Дзякуючы яго намаганням быў заснаваны Міжнародны камітэт Чырвонага Крыжа і ў 1864 годзе прынятая першая Жэнеўская канвенцыя аб паляпшэнні долі параненых у сухапутнай вайне. У 1901 годзе разам з Фрэдэрыкам Пасі стаў першым лаўрэатам Нобелеўскай прэміі міру.

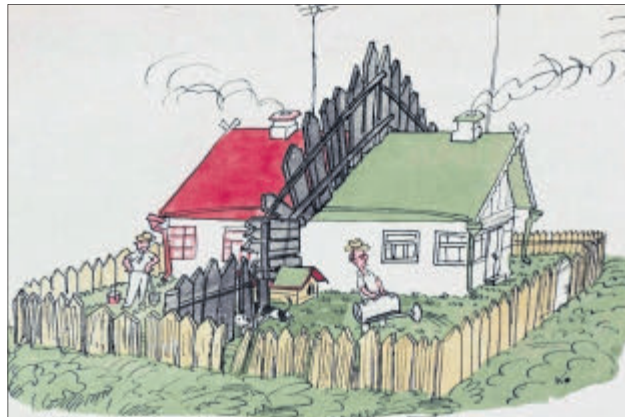
1886 год — упершыню была выраблена Соса-кола, безалкагольны газіраваны напой.
1965 год — Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР зацверджана Палажэнне аб ганаровым званні «Горад-герой». Гэта — найвышэйшая ступень адзнакі, якая прысвойвалася гарадам за масавы героізм і мужнасць яго абаронцаў, працягленыя ў Вялікай Айчыннай вайне.

МАЙК ТАЙСАН:
 «Калі табе цяжка, заўсёды напамінай сабе аб тым, што калі ты здасіся, лягчэй не стане».

УСМІХНЕМСЯ

Сабраўся мужык на рыбалку, а жонка яму: — Адзявайся цяплей! — Ты што? Красавік на двары! — Ну, у мінулыя выхадныя ты п'яны прынёс маражаную рыбу — я падумала, што ты на Поўнач рыбаць лётэаш... — Доктар, як прайшла аперацыя? — Яшчэ ніяк, але калі вы не спіце, прытрымайце сціскач вась тут.

Наступны нумар газеты выйдзе ў пятніцу, 10 мая.